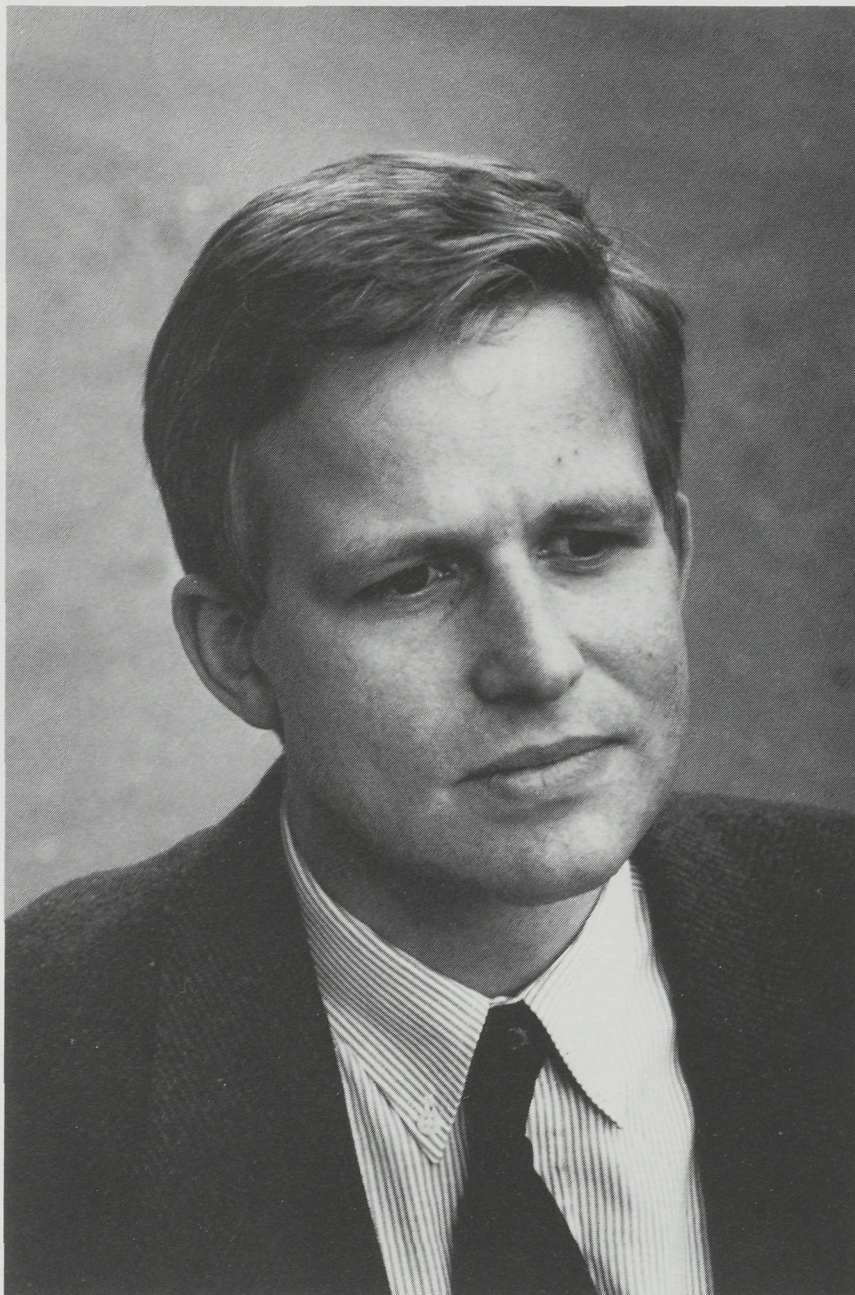

Dr.R. Gerritsen van der Hoop: 'De wens is hier vaak de vader van de gedachte.'
Foto Bram de Hollander

In ruil daarvoor kon het bedrijf het patent op het medicijn voor het symbolische bedrag van een dollar

Mens en dier vertoonden veel minder of geen klachten als de behandeling met cisplatinum gecombineerd werd met een injectie ORG 2766.

kopen, zo vertelde *prof.dr.W.H. Gispen*, directeur van het RMI, tijdens een persconferentie in oktober. Het is nog te vroeg voor al te hoge verwachtingen van het *would be-me-*

dicijn ORG 2766, dat is afgeleid van een neuropeptide. Het middel heeft de eerste tests vrij moeiteloos doorstaan en het doet in ieder geval iets tegen de aantasting van het perifere zenuwstelsel die door het kankerbestrijdingsmiddel *cisplatinum* wordt veroorzaakt. Dit middel wordt veelvuldig gebruikt bij de behandeling van mensen met kanker aan de eierstokken, de testes of de blaas. Of patiënten de stof ORG 2766 binnenkort ook echt als geneesmiddel kunnen gebruiken om hun zenuwen te beschermen of te laten herstellen, hangt af van de resultaten van nader onderzoek.

Het gevolg van de zenuwaantastende werking van cisplatinum is voor patiënten uiterst onprettig, en tot dusver on-

herstelbaar. Al heel snel verliezen ze het vermogen om trillingen – van bijvoorbeeld een stenvork – te voelen. Later krijgen ze last van tintelingen en een doof gevoel in armen en benen: ledematen die via het perifere zenuwstelsel communiceren met de hersenen. Bovendien verliezen de patiënten hun coördinatievermogen. Bij een te lange behandeling met cisplatinum staat hen uiteindelijk invaliditeit te wachten. Om die reden stoppen artsen de behandeling vaak voortijdig en zo rees noodgedwongen de vraag naar een middel tegen de bijwerkingen.

"Daarom ben ik aan dit onderzoek begonnen", zegt *dr.R. Gerritsen van der Hoop*. Hij promoveerde vorige maand op de werking van ORG 2766 bij patiënten die met cisplatinum worden behandeld. Gispen was één van zijn begeleiders; het Rudolf Magnus Instituut bestudeert al sinds eind jaren zestig de functie van neuropeptiden. Gerritsen van der Hoop testte de effecten van ORG 2766 op ratten en mensen. De resultaten voldeden ruimschoots aan de verwachtingen. Mens en dier vertoonden veel minder of geen klachten als de behandeling met cisplatinum gecombineerd werd met een injectie ORG 2766. Een belangrijke test betrof de al eerder genoemde vibratiezin. Die werd uitgevoerd met een zeer gevoelige vibrameter, ontworpen door het RMI in samenwerking met een neuroloog.

Bij de dierproeven kon men aan de afdrukken van een rattepoot zien of de zenuwen nog goed werkten. Rotatie van de poot, afstand van de 'passen' en de uitgeoefende kracht zijn makkelijk te meten. De keuze voor de rat als proefdier had een simpele reden: dit dier vertoont dezelfde aandoeningen bij behandeling met cisplatinum als de mens. Bij beide treden alleen afwijkingen aan de gevoelszenuwen op, en niet aan de motorische zenuwen.

Het lichaam zelf kan weinig tegen deze aantasting van het zenuwstelsel beginnen. "Het heeft wel enig herstelvermogen, maar dat vraagt veel tijd en het resultaat is zelden bevredigend", zegt Gispen. Zowel Gispen als Gerritsen van der Hoop noemen het voorbeeld van de *Bell's palsy*. Bij mensen met deze aandoening is de zenuw die een aangezichtsspier stuurt, bekneld geraakt. Een scheef